

Stöldbegrävt. Flera blomsterurnor har stulits från gotländska gravar den senaste tiden.

Foto: Mikael Svensson/ÖC/arkiv

Stöldräder mot kyrkogårdar

GOTLAND

Flera gjutjärnsurnor har stulits från gotländska gravar den senaste tiden. På kyrkogårdsförvaltningen misstänker man att de säljs vidare som inredningsdetaljer.

Gravar på kyrkogårdarna i Vallstena, Othem och Klinte har den senaste tiden bestulits på blomsterurnor i gjutjärn. Urnorna är privat egendom och tillhör gravrättsinnehavaren. Det gör att kyrkan inte alltid får reda på stölderna och kyrkans informatör, Görel Robsarve, misstänker att stölderna kan vara betydligt fler än så.

– Vi vet att det har stått urnor som nu är borta på fler kyrkogårdar, men vi vet inte om de har blivit stulna eller om det är anhängiga som har flyttat på dem. Vi får bara reda på de fall där anhängiga är ledsna och kontaktar oss, säger hon.

Fenomenet med stölderna av blomsterurnor dök upp för några år sedan, men uppmärksammades på allvar först förra året då flera urnor stals vid ett och samma tillfälle från olika gravar på Vallstena kyrkogård. Görel Robsarve kopplar samman stöldräderna med att gjutjärnsurnorna blivit allt populärare i inredningssammanhang.

– Det har dykt upp sådana urnor på andra ställen. Det är modernt med sådana både inom hus och utomhus. Så antingen säljs de hela eller så är de ute efter metallen, men vi tror att urnan är mer värd i helt skick, säger hon.

Hon rekommenderar alla som har lösa gravutsmyckningar att göra sitt bästa för att göra dem så svårstulna som möjligt.

– Vi rekommenderar att man fäster dem och förankrar dem ordentligt. Och naturligtvis att man polis-anmäler om de försvinner, säger hon.

Eva Buskas

eva.buskas@gotlandsalleshanda.se

Rent avlopp. Hanna Karlén, Torsten Bäckstrand, Krister Löfgren samt Christer Malmqvist beskådar det sandfilter som renar avloppsvattnet innan det slussas ut i Östersjön.

Foto: Jonas Bäckström

VA-frågan snart löst för Herrviksborna

HERRVIK

Med ett nytt avloppsreningsverk färdigt och tillgång till avsaltat dricksvatten nästa år har de boende i Herrvik försäkrats tillgång till bra vatten.

Skiftande och ofta undermålig vattenkvalité samt en brist på godkända avlopp har under lång tid varit en del av Herrvikbornas vardag. Det har också medfört en problematik för dem som har haft planer på att bygga i området.

– För att området ska kunna utvecklas måste VA-frågan måste vara löst, säger Christer Malmqvist som är styrelseordförande i Austa-

skogars Vatten & Avlopp AB. Under åtta års tid har ideella krafter aktivt verkat för att nå en hållbar lösning på problemet.

– Det är ett projekt som har pågått under lång tid och vi har många gånger varit på väg att ge upp. Det hade inte varit möjligt att genomföra utan alla personer som ställt upp ideellt med stort engagemang.

Det trägna arbetet har

givit resultat. I maj stod det nya avloppsreningsverket klart. Ägare är Austaskogars Vatten & Avlopp AB, där aktieägarna är de som är anslutna till det nya systemet.

– Det här är oerhört viktigt för utvecklingen av hela Herrviksområdet.

Avloppssystemet står klart att börja bruka. Dricksvatten av god kvalitet kommer i framtiden levereras av Region Gotland som är i färd med att bygga en avsaltningsanläggning i Herrviks hamn.

Anläggningen beräknas vara färdig under sommaren 2016.

– Det har av olika anledningar försenats och preliminärt sägs det nu att det

kommer vara klart senast tidig höst nästa år.

Till dess att den nya reningsanläggningen är i bruk tillhandahåller Region Gotland en vinterisolerad vattentank i Herrviks hamn som kan förse cirka 20 av fastighetsägarna med tjänligt vatten.

– Det känns som ett lyft och innebär att de som har prioriterat behov kommer att kunna utnyttja ett vatten av kommunal kvalitet fram till dess, säger Christer Malmqvist.

Det är drygt 40 fastighetsägare som anslutna fullt ut till systemet och kopplar på sig från start.

Det nio kilometer långa ledningsnätet har lagts av

Östra Gotland Schakt AB, OSAB. Arbetet med att lägga ledningarna sattes igång under december förra året och tack vare den milda vintern var det klart i mitten av maj.

I Herrvik hoppas man nu att det här banar väg för fler privata initiativ runt om på Gotland.

– Vi är mycket stolta över att kunna agera som ett stort pilotprojekt som förhoppningsvis öppnar möjligheter för flera andra på ön, säger Ulla Lindblom, styrelseledamot Austaskogars Vatten & Avlopp AB.

Jonas Bäckström

jonas.backstrom

@gotlandsallehanda.se

0498-20 25 78

Avsaltat vatten ett alternativ för flera platser

GOTLAND

Avsaltningsanläggningen i Herrvik är inte den enda som planeras. Inom tio år kan resten av södra Gotland och även Visby försörjas med avsaltat vatten.

Flera avsaltningsanläggningar på Gotland är högst aktuellt enligt Jonas Aaw, enhetschef på VA-avdelningen vid teknikförvaltningen.

– Jag tror att vi kommer att bygga ett större avsaltningsverk i Kvarnåkershamn, som har kapacitet för flera tusen kubik om dygnet. Man brukar räkna med att ett hushåll använder 500 liter per dygn, säger Jonas Aaw.

Avsaltning är ett av flera alternativ som regionen tittar på. Ett annat alternativ är att finna nya grundvattentillgångar.

– Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU) ska med hjälp av flyg scanna bland annat Storsudret efter möjliga grundvattentillgångar.

– Det är en lång process. Jag tror att det går fortare med avsaltning. På södra Gotland passar Kvarnåkershamn väldigt bra för vår uppbyggda infrastruktur.

Ur ett längre perspektiv tror Aaw att det kommer bli aktuellt med avsaltat vatten

även i Visby-området inom 5–10 år.

I nuläget bidrar Tingstäde träsk till vattenförsörjningen över hela ön. I framtiden är det tänkt att Tingstäde ska försörja norra Gotland med vatten och enbart fungera som en reservtåkt för Visby-området.

– Någon gång måste ledningen mellan Visby och Tingstäde renoveras och det kommer att kosta otroliga

pengar. Då känns det smartare att använda Tingstäde till norra Gotland och gå ut i havet för att försörja Visby med vatten, säger Jonas Aaw.

Aaw ser avsaltning som det bästa alternativet för Gotland i framtiden.

– Östersjön är den vattentåkt som inte är väderberoende, vilket alla andra tåktar på Gotland är.

Jonas Bäckström